

Leto: 11.

Maribor, sreda 16. marca 1921

Številka: 61.

Ugoden razvoj naših notranjepolitičnih razmer.

Konstituanta. Verifikacijski odsek. Ustavni odsek. Boji v Rusiji. Zavezniki in Nemčija.

Ljubljanska limonada.

Maribor, 15. marca.

Dr. Ivan Tavčar je doprinesel v nedeljski številki „Slovenskega Naroda“ svoje mnenje k poglavju „o slepem tiru“, ali o represalijah. On pravi, naj se mu oprostijo, ako se ne strinja z mnenjem drugih, mislimo torej, da bo tudi on nam oprostil, če se ne strinjamo z njegovim mnenjem in če porabimo njegovo blagohotno dovoljenje ter napišemo te naše misli pod gorenjim naslovom. Da se z njegovim mnenjem ne strinjamo, je krivo v prvi vrsti to, da živimo v Mariboru, kjer so razmere popolnoma drugače nego v Ljubljani in o katerih g. Tavčar iz Ljubljane nima pravice govoriti, ker jih ne pozna. Mi smo že vajeni tega, da razni gospodje v Ljubljani mislijo, da je Ljubljana Slovenija in ne prav slučajno le glavno mesto te Slovenije, mesto, ki borbe z Nemci že zdavnaj več ne pozna. Mogoče je tudi, da je v Ljubljani limonada prav zdrava pijača, v Mariboru ni, tu je nasprotno prav škodljiva, ker eno in isto zdravilo ni za vse bolezni, ker dočim pri eni učinkuje blazilno, učinkuje pri drugi razdražljivo.

G. Tavčar zastopa mnenje, da je vprašanje represalij vprašanje centralne vlade, nam se pa zdi, da je to popolnoma napačno. Represalije, katere so zahtevali naši listi napram Nemcem in katere zahteva tudi celokupen naš zaveden narod brez razlike strank, niso kake mednarodne represalije, ampak čisto lokalna in terna zadeva ter bolj podobne bojkotu, kakor pa pravim represalijam. Napačno bi bilo tudi izvajati te represalije proti vsem Nemcem v naši državi, ki pa jih še daleč ni en milijon, kakor se je prenačil g. Tavčar najbrže na podlagi katere dunajske statistike. Tako n. pr. bi bilo

izvajanje represalij nad banatskimi in slavonskimi Svabi, ki so res lojalni naši državljani, popolnoma napačno in krivično. Cisto nekaj drugega pa so oni Nemci, ki prebivajo v Sloveniji, osobito tu na severu in predvsem še v Mariboru.

Ti Nemci niso lojalni in se tudi ne dajo napraviti lojalni, tudi zlepa ne, kakor nasvetuje g. Tavčar. Pri nas v Mariboru smo poizkusili tudi že zlepa, toda dosegli smo ravno obratno od onega, kar smo hoteli. Našo dobroto in naše usluge so pač sprejemali, vračali pa so nam s tem, da so rovarili proti nam, blatili v avstrijskih listih našo državo ter snovali tu in preko mej iredento. Ako g. Tavčar meni, da se da iz Nemca napraviti lojalnega jugoslovenskega državljanca, potem moramo na žalost konstatirati, da naših Nemcev še danes ne pozna.

Kar se tiče davljenja Nemcev, se seveda pridružujemo njegovemu mnenju, da ne gre, da bi nastopili proti onim, ki niso nič zagrešili, nikakor pa ne odobravamo načina, kako je on to povedal. Iz njegovih besed bi se dalo v inozemstvu sklepati, da mi Nemce res davimo. Nam še ni znan noben tak slučaj ne tu, ne kje drugje v Sloveniji, pač pa nam je znan slučaj podnarednika Čuša, katerega so naši Nemci de facto ustrelili. Napačno je tudi mnenje, da nas bodo na Dunaju in v Rimu bolj spoštovali in ljubili, ako bomo dovolili našim Nemcem, da prosto rujejo proti naši državi. Popolnoma neupravičen pa je tudi strah pred antanto. Res je, da je v mirovni pogodbi tudi neka določba o varstvu manjšin, toda te določbe se ne drži nobena država in ta določba tudi ne štiti onih članov manjšin, ki delajo proti državi, v kateri živijo. Če se odvzame stanovanje, lokal ali pisarno Nemcu, ki dela

kjer le more proti nam z denarjem nasamih, potem to ni davljenje, potem je to krvava potreba in interes države. Ako se bo naša stranka držala tega načela, potem bo tu na severu le pridobila med zavednim ljudstvom, simpatij renegatov in naših narodnih sovražnikov pa ne potrebnjemo. Seveda pa je treba pri tem paziti in ogibati se malenkosti. Nemca, ki slučajno prepeva navadno nemške pesmi, ki kriči v pijanosti radi lepšega „Heil“ itd. pač radi tega ne bomo preganjali. Vsekakor pa so dostojne represalije v rokah razsodnih oblastev boljše, nego da bi bile radi indiferentnosti teh oblasti prisiljene široke plasti zavednega naroda, da same izvajajo represalije, kar bi pomenilo pravo anarhijo, katere nam tu v Mariboru že grozi.

Naj nam g. Tavčar torej oprostijo, ako mu povemo, da ljubljanska limonada za Maribor ni zdravilno sredstvo.

M P—ič.

Tržne razmere pri nas in drugod.

(Dalje.)

Mnogokrat se polaste tudi listka, ki ga je odšli prodajalec pustil na mizi. Večkrat se pripeti, da navidezno ena kmetica prevzame blago od dveh, treh, ki stoje za njo in se delajo, kot bi ne imele s prodajanjem ničesar opraviti; seveda plača dotična eno samo stojnino za vse skupaj in seje pri plačevanju uvidi kupec, da je mleko od ene, jajca od druge itd. ko dele denar med seboj. Ker zahtevajo kmetje za živila tako visoke cene, je prispevek stojnine tako malenkosten, da bi ga morali plačati brezpogojno vsi prodajalci. Ker bi občina iz povečanih dohodkov stojnine lahko krila precejšen del stroškov za tržno nadzorstvo, bi se

dalo omenjene zlorabe preprečiti na dva načina: prvič moralo bi biti zabranjeno kasneje došlim vrniti med vrste ostalih prodajalcev; ko posamezni odidejo, naj bi se ostali pomaknili skupaj, novodošli pa naj bi se priključili na koncu vrst; mogoče bi bilo pa tudi na ta način, da bi se med tržnimi urami zaprli dohodi na tržni prostor in že tu pobirala stojnina; seveda bi moralo biti potem prodajanje po cestah in vežah strogo prepovedano. V Ljubljani zapiše policaj vsako kmetico, ki bi se upala prodati kaj, predno pride na tržni prostor. Toliko glede splošnih razmer na tržišču.

Kar se tiče cen, vlada zlasti zadnje dni na našem trgu popolna anarhija; vsak zahteva za svoje blago, kolikor se mu zdi, cene so vsaki dan višje, kljub temu da cene špecerijstemu blagu padajo; kdor je prisiljen kupiti, mora plačati zahtevano svoto, pritožiti se mu je nemogoče. Poglejmo malo sobotne številke ljubljanskih dnevnikov, Tu bomo videli, kako zna ljubljansko tržno nadzorstvo varovati interese konsumentov! Predvsem čitamo tu navodila za nakup mesa; tako hočejo prevsem zabraniti, da bi izvozniki, ki pošljejo vse prvovrstno meso preko meje, smatrali ljubljanski trg kot dobrodošlo odjemališče za manjvredno meso, ki bi ga sicer ne mogli spraviti v denar. Tržno nadzorstvo opozarja občinstvo, naj odločno zavrne vsako manjvredno meso, tudi, ako bi se ponujalo nekaj kron ceneje. Ko so se pred kratkim povišale cene mesu tudi v Mariboru, je bilo kot za odškodnino konzumentom določeno, da se sme na posameznih mesnih stojnicah prodajati le ene vrste meso, ali samo goveje, samo telečje itd., a vendar stoji skoro na vsaki stojnici po dvoje ali še več vrst mesa. Recimo, da je ta določba neizvedljiva,

Radivoj Rehar:

Parmov večer.

Danes zvečer uprizori naše gledališče dve Parmovi operi: „Ksenija“ in „Stara pesem“. Ti dve operi spadati v prve čase Parmovega umetniškega ustvarjanja; pred njima je nastala samo opera „Urh grof celjski“, katero je sprejela Ljubljana l. 1895. z velikim entuzijazmom, čeprav je imelo delo še začetniške hibe. Toda bilo je za slovensko operno glasbo nekaj novega; pravzaprav prvi poizkus, začetek. „Ksenija“ je nastala kmalu za „Urhom“; igrala se je prvič na ljubljanski operi 5. januarja 1897. Njen uspeh je daleč nadkrilil uspeh „Urha grofa celjskega“ ter ponesel slavo Parmovega imena preko mej naše ožje domovine in malo za Ljubljano, je imel tudi Zagreb priliko videti to krasno delo. Kako je sprejel Zagreb „Ksenijo“, nam izpričuje dovolj to, da se je ponavljala preko vse sezone ter ostala stalno na repertoarju. Od tu pa je potem prehodila še mnogo drugih gledališč ter zela povsod najlepši uspeh. S „Ksenijo“ je Parma pokazal, da zna izborni in brez težave izraziti muzikalni čut ter dramatično in lirsko karakteristiko ter da premore njegova umetniška sila na najsijajnejši način polifonično izražati orkester v dramatični situaciji ter

mu posvetiti v mejah umetniškega zakona vso občutljivo in nežno pažnjo.

Dejanje te enodejanske opere se vrši v srednjem veku v slovanskem pravoslavnem svetu. V tisti dobi romantične ljubezni in silovitosti, ko je bila pravica precej iluzorna, ko je vladala sila ter so imele cerkve in samostani dragoceno predpravo, da se ni smel nihče dotakniti onega, ki se je zatekel v njihovo okrilje. Ta predprava je tudi podlaga nastalemu konfliktu. Ksenija je bila hči bogatega bojarja ter je ljubila Alekseja, sina sosednjega bogataša. V nesrečo pa se je zaljubil vanjo tudi Aleksejev starejši brat in ker je njegovo ljubezen odbila, je sklenil ugrabiti jo. To se mu je tudi posrečilo, toda njegova nada, da se mu vda ter da pozabi na Alekseja, se mu ni izpolnila. Končno pa se ji je posrečilo ubežati s pomočjo postrežnice Tatjane ter se zateči v bližnji samostan, v katerega se je potrt vsled njene izgube, zatekel tudi Aleksej ter postal menih. Dejanje pričene v trenutku, ko prihita Ksenija in Tatjana v samostan, kjer se najdeta z Aleksejem. Med tem pa se že zasleduje Aleksejev brat, ki nastopi s svojimi spremljevalci po orkestralnem intermezzu. Tu se vname boj med bratom, ki se hočeta biti, kar pa prepreči Ksenija s tem, da stopi med njiju, zadene pa pri tem ob meč ter se zgrudi

mrtva na tla. Libreto je veledramatičen ter izboren za opero.

„Stara pesem“ je tretje Parmovo delo. Igralo se je najprej 24. marca leta 1898. v Zagrebu, kmalu za tem pa tudi v Ljubljani in drugod. Libreto je spisal italijanski pesnik Guido Menasci, autor libreto „Cavallerie rusticane“ po znani Heinejevi pesmi: „Es war ein alter König“, ki govori o starem kralju, ki si je vzel mlado kraljico, ki se je zaljubila v paža ter morala radi te ljubezni skupaj z ljubimcem umreti. Heinejeva pesem obsega tri kitce in iz vsake teh kitic je napravil Menasci po eno sliko. Kot uvod poje pred prvo sliko glas za kulisami prvo kitico Heinejeve pesmi, pred drugo sliko, drugo kitico, koncem tretje pa tretjo kot nekak epilog. Libreto ni dramatičen ter bi brez mojstrske glasbe gotovo propadel; toda Parma mu je dal neizčrpen vir melodij in briljantno instrumentacijo.

Predgra, kakor tudi spajajoča glasba vseh slik izdaja vso duhovitost skladateljice, ki usiljuje umetniško celoto. Prijeten je dvospev med kraljem in kraljico v prvi sliki, a ritmično dražesten zbor pažev v drugi. Diskreten valček, katerega svira orkester ves čas pažev ljubavne izpovedi, je postal popularen kakor intermezzo iz „Ksenije“. Ljubavni dvospev kraljice in paža pa je višek cele opere.

Naš neumorni pijonar slovenske operne glasbe Viktor Parma, se je rodil l. 1858. kot sin tržaške slovenske uradniške družine. Gimnazijo je posejal v Zagrebu in v Trientu, pravo pa na Dunaju ter je po končanih študijah vstopil k glavarstvu, kjer je postal komisar in pozneje okr. glavar. Kot tak je služboval v Logatcu, Crnomlju, Krškem, Kranju ter Novem mestu, kjer ga je ob početku vojne začela Avstrija preganjati, ga kot sivega starčka ghal na Ljubljanski grad ter potem v internacijo, odkoder se je preselil na Duraj; a lanskó leto v oktobru je prišel k nam v Maribor, da tu v svoji domovini v miru preživi svoje stara leta.

Parma ni bil poklican glasbenik in razen kratkega študija pri Brucknerju na dunajskem konservatoriju, se je glasbeno izobražil čisto sam; toda v njem je bil talent, samonikel, nedosegljiv talent. Po teh prvih njegovih delih je najbolj zaslovel z opereto „Caricine Amazonke“, ki je našemu občinstvu že znana. Skomponiral pa je še nestrto drugih stvari in tudi še sedaj na starost ne počiva. Njegovo najnovejše delo, ki ga je ravno kar dovršil, je opera „Zlatorog“, ki se bo pela prvič v petek, 17. t. m. v Ljubljani.

ker mora vendar mesar tudi prodati meso druge vrste, ki mu je ostalo od včeraj; toda se potem s takimi nepremišljenimi naredbami bega občinstvo? Pa menda ne zato, da zgubi zadnjo vero v avtoriteto oblasti! Javni nameščenci imajo svojo mesnico od Zadruga javnih nameščenec, kjer dobe trikrat na teden meso po nižani cen — 20 K za kg. Toda ako se jim bo delilo tako slabo meso, kot se zlasti zadnje čase godi, ko večina strank po cele tedne ne dobi drugega kot meso prednjih delov, za doklado pa glavo, potem se te uredbe res ne bo moglo več smatrati za posebno dobroto, saj je to isto, kot v Ljubljani z manjvrednim mesom, pred katerega nakupom svari tržno nadzorstvo občinstvo.

Glede jajc je v Ljubljani najstrožje prepovedano, kupovati ali pa prodajati jih dražje kot po 2 K; vsak prestop je takoj naznaniti nadzorovalnim organom in se strogo kaznuje. Nekaterikrat se je pripetilo v Ljubljani, da je nadzorovalni organ vzel kmetici kosaro z jajci in jih prodal po primerni ceni vsaka stranka jih je dobila nekaj, ako pa jih je bilo malo na trgu, je bilo določeno maksimalno število jajc, ki so se smele prodati eni stranki.

V Mariboru so bila jajca o Božiču po 5 celo po 6 kron; polagoma je padla cena na 1 K 60 v za komad. Pred kakimi 10 dnevi se je pričela cena jajc sunkoma zvišavati; za jajce, ki je stalo prejšnji dan 1 K 60 v, so zahtevali kmetje 3 K in še več. Danes staneta 2 jajci najmanj 7 K navadno pa 7 K 60 do 8 K. Vsi ugovori od strani kupcev ne zaležejo ničesar; ali plačaj ali pa pusti! Vrhutega morajo kupci požreti še nekatero od strani prodajalcev. „Jih nese, pa izvoznikarju, ta ni bo rad plačal še več!“

(Dalje prih.)

Notranja in zunanja politika.

* **Klerikalni protestni shod v Hočah.** V nedeljo 13. t. m. so imeli klerikalci v Hočah drugi (1) protestni shod. Reklamo je delal po znanem receptu že kaplan na prižnici ter vabil ljudi na shod, ki pa je končal z veliko blamažo sklicateljev. Nekoč so nas klicali v cerkvi k Bogu, sedaj pa nas kličejo v gostilno k shodu. Pa še tožijo, da so ljudje brezverni. . .

* **Koroška do Drave naša.** „Kärntner Volksblatt“ prinaša iz Pariza jako pesimistično poročilo, iz katerega se da posneti, da je Koroška pod Dravo za Avstrijo toliko kakor izgubljena. Rešiti se bo dalo kvečjemu še občini Dravograd in Ojstrice, ki ležita na levem bregu Drave. Ta vest je vzbudila med našimi koroškimi brati velikansko veselje in navdušenje ter so vsi prepričani, da ni več daleč dan zopetnega odrešenja.

* **Državna administracija.** Ker bo v okupir. krajih po evakuaciji nekaj časa vojaška uprava, bodo posamezna ministrstva poslala strokovnjake, da se pouče o razmerah v svrhu uvedene državne administracije.

* **Novi francoski poslanik.** Presbiero poroča: Francoski poslanik Clemente Simon je bil danes ob 11:30 uri v svečani avdijenci pri prestolonasledniku Aleksandru zaradi izročitve poverljivih pisem. Pri tej priliki je izjavil g. Simon, da se spominja hrabrosti, ki so jo pokazale srbske čete na vseh bojiščih, kjer so se pojavile od 1. 1912 do 1. 1918. Obenem pa je izrazil zahvalo za neomejno zvestobo srbskega naroda in za neomahljivost, ki so jo

vsii sloji naroda pokazali napram zaveznikom tekom vojne.

* **Velik pogrom proti Grkom.** Iz Carigrada javljajo o mnogobrojnih umorih Grkov v vasi Kundje. Vas bodo zasedle grške čete.

* **Razmere v Georgiji.** Po vesteh iz Tiflisa so georgijske rdeče čete zavezle Kuteis, zadnjo postojanko georgijske protiboljšviške vlade.

* **Morilec Datoja prijet.** V Madridu je bil aretiran anarhist Antonso Petro Mateo, ki je pripoznal, da je usmrtil ministrskega predsednika ter izdal tudi sokrivce.

* **Po londonski konferenci.** Presbiero poroča iz Pariza: Ministrski predsednik Briand je sporočil ministrskemu svetu o sporazumu, doseženem v Londonu. Ministrski svet je čestital ministrskemu predsedniku na doseženem uspehu.

* **Turško vprašanje.** Presbiero poroča iz Londona, da sta bili v palači St. James sprejeti grška in turška delegacija. Vrhovni svet jima bo sporočil izpremembe, ki so se določile v sevrški pogodbi. Turški delegati bodo odpovali v torek v Angoro, da se tem posvetujejo ter se bodo povrnil v nekaj dneh. Grški delegati so izjavili, da imajo potrebna pooblastila in da bodo zato ostali v Londonu.

Zanimivosti.

Zgodba dveh parov, ki sta se pretvorila v enega samega. Da, na svetu je tudi to mogoče, da se dva srečna zakonska, oziroma zaročna para pretvorita v en sam divji par. Ta čudna zgodba na se je prigodilo nedavno v Prijedoru. Prvi junak te zgodbe je neki mož, ki se je lansko leto vrnil v Prijedor po 15 letih bivanja v Ameriki, da vzame s seboj svojega brata ter da se — oženi. Ze po kratkem bivanju v domovini se je zagledal v krásno še ne 20 let staro Cvetko Radič, ki mu je obliubila roko in ljub temu, da je bila že zaročena z nekim Markom Desino. Prišel je čas poroke in Cvetka je ukazala godcem naj zaigrajo „Ne volim te što si lep, več te volim za tvoj džen. . .“ Zenske so že takrat po tem sklenale, da to ne bo srečen zakon. Po poroki sta odšla v Beograd na ženitovanjsko potovanje ter po potnici za Ameriko. Na prijedorskem kolodvoru se je poslovila tudi od Marka ter se pri tem — razlokala. Zenske so zonet govorile. . . Med tem časom pa se je tudi njen prejšnji ljubimec Marko zaročil z nekim dekletom v Banjaluki in imela bi biti tudi poroka. Toda par dni pred poroko je Marko izginil s 50.000 K, katere je dobil od banjaluske neveste, da nakupi mobilijo. Mesto po mobilijo je odšel v Prijedor po Cvetko, ki je pobrala svojemu Amerikancu 60.000 K denarja. S tem in z denarjem, ki sta izvabila še od drugih, sta sedla v voz ter iginila. Doslej se je dalo izslediti le to, da sta vzela vozne listke iz Jasenovca do Brodu, kam ju je povedla pot od tam je tajna. . .

IX. simfon. koncert

18. marca 1921.

Dnevna kronika.

— **Klerikalni shod v cerkvi.** Pred nedavnim je bila v Hočah „večna molitev.“ Z veselim srcem so se podali vaščani v cerkev, da čujejo iz ust misijonarja Kristov nauk, kakor nekoč v lepih starih časih. Pa kakšno razočaranje. Kakor hitro je prišel pridigar k sapi je lopnil po vsem, kar ne diši po klerikalni smoli, začel je blatiti Sokolstvo, demokrate, socialiste itd. ter jim obljubljal že na tem svetu pekel, dočim je obljubljal vse dobro Orlom in Marijinim devicam, zvestim blapcem in deklam klerikalizma. Agitiral je za klerikalno časopisje ter ostro bical one, ki si drznejo čitati kak drug list. Dajal je končno tudi one nauke, ki se jih klerikalci nikoli ne drže o ljubezni do bližnjega ter o vdarcu po levem in desnem licu. Našel je tudi štiri kužne bolezni naprednih strank, vprašano le gospoda, če morda še nikoli in našel med svojimi pristaši „prijatelj vinke kaplje“? Mi smo jih našli že dovolj in celo med njegovimi stanovskimi tovariši samimi. Poglejte preje med svoje vrste ter potrkajte se na prsa: Mea culpa: Vemo, da tega ne boste storili, ker vam jemlje ves čas boj proti zmau „kancelarograf“. In končno: Kdo je gradil cerkev; ne mar farani, ki imajo do nje vsi enako pravico? Zakaj jo potem izrabljate in samo zase? Če hočete vganjati v cerkvi politične burke, postavite si svojo na stroške klerikalne stranke. Zapišite si to v album za prihodnje „večne molitve“, da bo tedaj tudi v Hočah že stala nova — klerikalna cerkev.

— **Solske oblasti in naša mladina.** Prejeli smo: Res je, da učitelj ne more za vsakim porednežem tudi zunaj šole stati s šibo v roki. Toda v slučaju, katerega smo tozadevno omenili, je šlo za porednosti šolske mladine med poukom in tik pred šolskim poslopjem in sicer izrecno omenjeno v parku na S. omškovem trgu. Prav je, da mladina izrabljuje oddih med šolskim poukom tudi zunaj šole. Ali park na Slomškovem trgu ne spada k šoli in če se že mladina tudi tam oddahne, ni potrebno, da to prostost izlorablja s skakanjem preko žic na nasade in za guncanje po šibkem vejevitih malih dreves. In kadar je sneg, ni ravno potrebno, da se gospodje dijakji kepajo ravno pred šolskim poslopjem; ker kakor krogle iz puške, je tudi iz roke vržena snežna kepa nepreračunljiva v svojem cilju in zadene najraje tiste, ki se ne marajo kepati. Samo to smo hoteli pibiti.

— **Nemško izzivanje.** Izletnik od Sv. Petra nam poroča: V nedeljo zvečer sem se vračal z izleta od Sv. Petra proti Mariboru. Pred seboj na cesti dobim večjo nemško družbo, ki je prišla iz vinicarije Fabrice v Vodolah nad sv. Petrom. Prepevali so poleg „Wacht am Rhein“ same nemške nacionalne pesmi, sploh so se obnašali predrzno, kakor bi bili v Prusiji. Čudno se mi je zdelo, da naši slovenski kmetje to nemško izdajniško divjanje tako mirno prenašajo. Zbolelo me je, ko mi je neki kmet ravnodušno odgovoril: kaj hočete, je pač gospoda, ki dela kar se je, zljubi. Kaj bi se bilo zgodilo našim ljudem v Primorju ali na Koroškem, če bi se drznili tako nastopiti?

— **Dve novi jugoslovenski podjetji.** Maribor dobi v kratkem dve večji industrijski podjetji, dozdej še edini v Jugoslaviji in sicer: „Elektra“, v Mariboru, Koroška cesta (preje zaloga Puntigam), tovarna za električne žarnice; „Akumulator“, v Bistrici poleg Scherbaumovega mlina (preje tvornica cikorijske Kretschmer i. dr.), tovarna za akumulatore in kovinske izdelke zlasti za svetilke. „Elektra“ se že gradi, prostorna moderno urejena delavnica s potrebnimi prostori, prejšnja gostilna Puntigam se preuredi za pisarne itd. Ta tovarna prične obratovanje začetkom julija. Druga tovarna na Bistrici bo pričela že začetkom maja. Obe podjetji je zasnoval g. Davorin Stucin, ter se popolnoma v slovenskih rokah in sicer so pri „Elektri“: Stucin, dr. Babnik, Praprotnik; pri „Akumulatorju“: Stucin, Podgornik, Domicelj, Majer Mavric (Kranj). Omenjena družba je torej našim mariborskim polovničarjem pokazala, da smo tudi mi sami zmožni nekaj novega vstvariti brez nemško-avstrijskega kapitala. Podjetni družbi želimo najboljših uspehov!

— **Skandal v „Veliki kavarni“.** V pondeljek zvečer je prišel v „Veliko kavarano“ preprosti mesarski pomočnik, sedel mirno za mizo, vzel v roko časopis ter si naročil kavo. Mesto da bi izvršili naročilo, pa je stopil k njemu natakter ter ga pozval naj se odstrani, češ, da v svoji preprosti delavski obleki ne spada v kavarano. Gost, primorski Slovenec se seveda ni hotel odstraniti, ker se je zavdal svoje popolne pravice in zato je

nastal kratek prepir, v katerega so posegli tudi gostje, ki so se nad nedomokratnim vedenjem natakterja splošno zgražali. Natakter pa ni odnehal, poklical je stražnika ter dal gosla nasilno odstraniti. Ta surovi čin mora obsoditi vsa javnost, posebno pa še to, da je pri njem sodelovala tudi policija, od katere zahtevamo pojasnila, kajti doslej še nismo čuli, da bi obsto al kak zakon, v katerem bi bilo določeno, kdo in v kakih obliki sme v kavarano.

— **Iz klerikalne kupčije z gradom barona Twickla** ne bo za enkrat še nič. Klerikalni gospodi je bila prodajna cena 2 in pol milijona — previsoka, pa so se tudi še radi drugih pomislekov — premislili.

— **Predrznost ponočnikov.** V noči 20. januarja sta stražnika Lukežič in Čadko aretirala Sajovica in Pernata, ker sta v družbi vojakov razgrajala po Vetrinjski ulici. Aretiranca sta se napram stražnikoma surovo obnašala. Pernat je celo zahteval od stražnika, da mu pomaga prižgati cigareto. Na stražnici je nadzornik Kosi opazil, da je Pernat krvav po obrazu. Na vprašanje, kaj je, je Sajovic odgovoril: O nič, udaril se je najbrže zunaj, ko sva se branila aretaciji. Ko so ju legitimirali, so ju zopet izpustili. Poneže pa je Pernat prišel v družbi nekoga narednika v stražnico ter zahteval imena obeh stražnikov, češ, da sta ju stražnika pri aretaciji in še v stražnici tolkla po obrazu. „Volksstimme“ je nato priobčila ljut napad na stražo in grozila, da imata poškodovanca za to dovolj prič. Te dni se je vršila pred kazenskim sodiščem tozadevna razprava proti stražnikoma, ki sta odločno izjavila, da je obdolžitev neresnična; isto je potrdil nadzornik Kosi, vsled česar sta bila oba stražnika oproščena. Sajovic Albin je med tem prišel k vojakom in ga ni bilo k razpravi; prišel je Pernat sam ter izjavil, da ne predlaga kaznovanje stražnikov, želi pa „schärferen Verweis“. Zadeva s tem skoro gotovo še ni rešena. Zanima pa nas sledeče: Sajovic je brezposeln trgovski pomočnik, Pernat „spricht lieber deutsch“, je „studiral“ in je sedaj kot spremljevalec vlakov — v čigavi službi? In taki elementi občujejo po kavarnah z našimi vojakji?

— **Mestno kopališče bode odprto** danes v sredo in ne kakor smo poročali na velikonočno sredo. V soboto je radi praznika zaprto.

— **Dar.** Ljudski knjižnici v Mariboru je darovala podružnica Anglo-avstrijske banke 150 K. Srčna hvala!

— **Darovi Jugoslovenski Matice.** Za vstopnice k porotim razpravam 32 K, pri jubilejni zabavi prožnega moistrarevidenta Južne železnice g. Ramelija 377 K, nabrala gđc. Veras in g. Oset. Srčna hvala! Posnemajte.

— **Obrtna kolektivna zadruga.** Dne 20. februarja t. l. se je vršil občni zbor te do tedaj še skoz in skoz nemške zadruga v gostilni Halbwild v Mariboru. Ker je bilo prisotnih precejšnje število medtem postalih slovenskih članov, se je med njimi in Nemci vnel boj radi jezikovnega vprašanja. Nemci so trdili, da je službeni jezik nemški, Slovenci pa o tem niso hoteli nič slišati in so na predlog M. Vahtaria preglaševali Nemce, da se občni zbor prenese v nedeljo 6. marca t. l. se je vršil občni zbor vdruživ in tu so slovenski obrtniki prodrli s predlogom, da je službeni jezik slovenski, a onim članom, ki tega jezika niso še zmožni, se bode na zahtevo tolmačilo v nemškem jeziku. Za predsed. je bil izvoljen g. Pelikan, za podpr. g. M. Vahtar, v odbor pa 7 Slovencev in 7 Nemcev. To je zadruga, kateri se je že enkrat pisalo v „Taboru“, da še vedno čaka na „vstajenje“ Avstrije, ki bo sprejela Maribor v svoje okrilje, vsled česar se gospodom ni zdelo vredno izdajati tudi slovenske tiskovine; sedaj so pa menda le prišli do prepričanja, da je nemške slave konec, posebau pa v Mariboru.

— **V agoniji osebnega blatenja.** Ostajama pri tem, da je napad na učiteljici pri Sv. Duhu neosnovan in osebni, pa če se pogreza dopisnik iz Selnice o. D. še nižje v zgonijo rovarjenja. Če ima kaj proti gospodični voditeljici, kot ozebi, naj si poišče zadoščenje pri justici, za zadoščenje proti rje kot učiteljici

pa bi vendar moral vedeti, da dnevno časopisje ni pravo mesto, ker pokaže s tem le svojo notranjo nizkotnost in pri treznem mislečih izkušnih ljudeh ne doseže s takimi zaletavanjem ničesar. Naše organizirano zavedno učiteljstvo si pa zna v zadoščenje za napadanje poiskati primeren arenap, sicer bi tudi zadostovala izjava, da nima krajevni šolski svet pri Sv. Duhu prav nikakega povoda prositi za zamenjanje sedanje šolske voditeljice z moško učno osebo, ker popolnoma odgovarja vsem zahtevam. Dopisnik menda tudi ne ve, da v 20. stoletju ne trpimo apriorističnega odklanjanja ženskega delovanja, pa naj si bude na kateremkoli polju. To je danes postulat demokracije. Dopisnika iz Selnice si bo treba približe ogledati, da bomo vedeli vsi, kdo si upa iskati trske v očesu bližnjega. Navadno so to ljudje, ki ne vidijo brun v svojem lastnem. Toliko kot odgovor na one „ba e tehtne“ vzroke, ki jih ima domnevano informator „Jugoslavije“.

— **Koncert** v korist vdove in sirot pokojnega Čuša v soboto zvečer v koncertni dvorani Narodnega gledališča je bil slabo obiskan. Kljub temu pa je izpadel jako dobro, izborna se je izkazala vojna muzika, posebno dober je bil trio (violino, violincello in harfa). Glasbena Matica je bila dobro, le zadnja srbska pesem ni bila dobro izvežbana. Slab obisk civilnega meščanstva obžalujemo.

— **Poskusen samomor.** V ponedeljek dne 14. t. m. popoldne se je 32 letna zasebnica Antonija Poskušil, stanujoča v Ciril Metodovi ulici 24, poskusila usmrtiti s tem, da se je ustrelila z revolverjem v prsa. Krogla je zadela ravno tik pod srcem. Rešilna postaja je odvedla nezvestno nesrečnico, ki se bori s smrtjo, v javno bolnico. Baie je storila ta nesrečen čin radi odpovedi stanovanja.

— **Slučaj ge. Poskušil.** Prejeli smo kot pomembno razmerje. Poskušil, ki je doživel podati javnosti o njenem slučaju, ki je končal s tragčnim poskusom samomora, par pojasnil, posebno se ker vaše informacije niso bile točne. Ga Poskušil vdova po kapetanu Poskušilu je po svojem soprogu pristojna v Plju ter je pri popisovanju zadržana kot Slavenska, kakor tudi njen brat, uradnik pivovarne Götz, oboje rodom iz Celja. Ga Poskušil je imela v Ciril-Methodovi ulici stanovanje iz dveh sob, kabineta in kuhinje ter je vodila gospodinjstvo. Ne tujeje nemškega uradnika, pač pa lastnega brata. Pri sebi je imela tudi neko siroto, katero je vzgajala sedaj v nekem modnem salonu, eno sobo pa je imela oddano art. kap. K. Za njo, brata in siroto je imela na razpolago torej samo eno sobo in kabinet. Tu se moramo torej najpreje vprašati: Ali ima uradnik, ki je v mestu zaposlen, pravico, da mu gospodinja sestra ki mora poleg tega skrbeti tudi za ne preskrbljeno siroto? Ali se s tem še ne poveča socialna beda, ako se tri sorodniki, ki skupaj lahko žive, vsek zase pa ne, postavi na cesto radi tega, ker po slučajno veljavem zakonu vsak zase nimajo pravice do stanovanja? Mislim, da to ni človekoljubno in da bi se v takih slučajih moralo postopati obzirneje.

— **Grozna potresna katastrofa na Kitajskem.** Iz severozapadne Kitajske se poroča o novem groznem potresu. Domneva se, da je zgubilo življenje 10.000 oseb.

— **Kako poznamo, če smo še mladi ali smo že stari?** Po oimoma enostavno rešuje to vprašanje „Mornin“ Post, ki navaja sledeči poizkusni načrt: ena roka se obrne z dlanjo navzdol, s prsti druge roke pa se na njeni zgornji strani privzdigne koža. Ako se, ko jo izpustimo, takoj zopet zravna, potem smo še mladi, ako pa obstane in se le polagoma vzravna, potem smo že stari.

— **Kraljica pariških lepotic.** Pri letošnji tekmi pariških lepotic je dobila prvo nagrado tunkarica Ivonne Beclu, ki postane letos kraljica pariških lepotic. Na dan nagraditve se je po starem običaju oblekla v obleko kraljice ter so mimo nje defilirale velikanske množice pariških radovednežev. Kaj, če bi tudi v Mariboru razpisali tekmo?

— **Iz Smarjete ob Pesnici.** Naša šolarska prireditelj „Jadranski dan“ je nad vse dobro uspela in bila jako številno

obiskana. Posebno je ljudem ugajal nastop „Tihe rokodelci“ in „Zupan“. Pri deklamaciji „Pozdrav neodrešeni domovini ob Jadranskem dnevu“ se je mnogo katero oko zrosilo. Pri igri „Cista vest“ so učenci nastopali nevstrašeno in samozvestno. Zbranemu petju in dobremu glasovnemu materialu učencev je sledilo živahno pritrievanje. Če ne drugo, je pač to najlepše zadoščenje in pohvala učencem in učiteljem. Od čistega dobička je bilo 300 K naklonjenih „Jugoslovenski Matici“ in 300 K za sklad ubožnih šolarjev.

— **Prevalje.** (Dopis.) Narodna čitalnica je priredila v nedeljo dne 13. t. m. igri „Sinovo maščevanje“ in „Čitalnica pri branjevki“. Vsi igralci so nastopili v splošno zadovoljnost občinstva, zlasti pa ženske, katerim je tekel jeziček kakor namazan. Med prizori so prepevali pevci kakor slavčki. Zadovoljno občinstvo se je razšlo v enodušni želji: kmalu zopet.

Sokolstvo.

o **Predavanje dr. Serneca o Sokolstvu** je privabilo v četrtek zvečer veliko občinstva v Narodni dom, da se je m ralo vsiti v veliki dvorani. Dr. Sernec je v nad enournem govoru zelo poljudno prednašal predvsem pomen in zgodovino telovadbe, ki se je zlasti pri Grkih že izredno visoko razvila in s tem znatno dvignila grški narod. V srednjem veku je telovadba pod vplivom krščanstva, ki je smatrala negovanje telesa za grešno, skoro popolnoma propadla in se je dvignila šele v sredi rešnjega toleja. Med Slovani so vedeli ceniti za npravno in telesno preporočilo v naroda važnost telovadbe najprej Č. h. kjer sta Tyš in Fagner položila temelje Sokolstva. Sokol zahteva zdravo dušo v kretnem telesu. Torej njegova dela je torej predvsem telovadnica, kjer pa goji poleg vestranske telovadbe tudi kulturo duha. Pravi Sokol goji veliko in požrtvovalno ljubezen do domovine in naroda, slovenski in hrvatski Sokol je odločen Jugoslovan, stremi za popolnim ujedinenjem istovrstnega jugoslovenskega naroda. Med Sokoli vlada obseuten demokratičen duh, pozna le brat in sestra in nikakih višjih in nižjih stanov. „Ti brat“, „Ti sestra“, to je nakrepkeša vez med demokratičnimi Sokoli, ki pa se morajo tudi brezpogojno podvreči sokolki disciplini. Pri današnjem Sokolu je bil n. pr. svojčas načelnik majhen urarski pomočnik, kateremu je pri začetku telovadbe javljala število telovadcev podnačelnik — milijonar stajale postavje. Kričanje gotovih ljudi proti uvedbi sokolskega sistema v šole je le umerno narejeno in neosnovano. Ker drugega telovadnega sistema sploh nimamo, ampak imajo tudi takozvani Orli le sokolki sistem. Po oči veri seveda Sokol še nikoli ni nastopil, ampak nasprotno spojuje versko prerričanje vsakega člana in to tembolj sedaj v Jugoslaviji, ko so se v njegovih vrstah združili bratje raznih veroizpovedanj. Ver k li jesne pa seveda ne more širiti v telovalnici, ker imamo zato cerkve. Slovenski Sokol, zlasti v Mariboru, je še le v povojni, ker šele sedaj začenjajo stonati med člane bratje, ki so izšli iz šole naraščajja. Sokolki duh pa se krepko širi ravno zadnje dni kljub besnim napačnim na-protnikom in mariborski Sokol trdno upa, da bo prišla edai, ko se bliza čas resnih priprav za pomladne in letne nastope in izlete, vsa mariborska mladina v njegovo telovadnico, da začnemo z naravo vred krepko pomladno življenje, ki bo ob zaključku leta venčano z uspeh, kakor jih zanje le sokolski duh s svojo neizčrpno energijo. Pa tudi vrste starejših bratov in sester, ki so se to zimo oživele, se naj pomnožijo, ker bomo s tem lepim vzgledom najbolj okrepili in navdušili mlajše. Poslušalci so predavanju kljub mrzli dvorani zelo pazno sledili in so bili zbran prav iz vseh slojev. Izvanredno številno je bil zastopan tudi častniški zbor.

Porotno sodišče.

Roškarjev shod pri Sv. Barbári.

V doslej najbolj klerikalni fari Svete Barbare je bivši minister Roškar kakor znano, na svojem volilnem snubljenju strahovito pozorel. Samostojni kmetie sa

ministra pogнали v farovž, kjer se je okrepčal od svojega poloma. O tem polomu je „Slov. Gospodar“ v štev. 48, z dne 24. novembra 1920, priobčil oster dopis iz Sv. Barbare, v katerem med drugim napada tudi Kocmuta, in sicer piše: „Konečno se je po surovosti še posebno odlikoval majhen, duševno zastali, nevadni in zapeljani revček — občin-ki tepček Kocmut, po domače „Wutek“...“ Zaveden kmečki fant tega katoliškega psovavanja in smejenja ni hotel nekaznovano trpeti. Po dr. Goršku, odvetniku pri Sv. Lenartu je proti Zebotu, kot odgovornemu uredniku „Slovenskega Gospodarja“, vložil tožbo. Obtoženi Zebot, ki je v preiskavi priznal, da je v dopisu mišljen ravno ta Kocmut, je v soboto pred poroto svoj zagovor spremenil, češ, da dopisnik ni mislil ravno na tega, ker je v fari več Kocmutov. Dr. Goršek predaga preložitve razprave v svrhu zaslišenja prič, ki bodo dokazale, da ne more biti nihče drugi v dopisu opsovani Kocmut, kakor ravno ta, ker drugega na shodu ni bilo. Sodni dvor je temu predlogu ugodil. Predsednik senata sodni svetnik Posega, je poskusil še v zadnjem trenutku poravnavo, ki se mu je bila že posrečila s prve mo izjavo v „Slov. Gospodaru“, da dopis ni imel namena Kocmuta žaliti. Tedaj se urednik Zebot spomnil na sodne stroške. Njegov zagovornik izjavlja, da obtožene ne prevzame nikakih stroškov. Zastopnik zas. obtožitelja pa izjavi, da radi njega ne bo nikakih stroškov za Kocmuta. Ker se Zebot proti prevzeti sploh kakšne stroške, dr. Goršek pa ogorčenost zavrača tako barantanje, češ „mi nismo kramarji“, ostane pri klepu, da se ra-prava preloži v svrhu zaslišanja predlaganih prič.

Spomin na Silvestrovo.

Maribor, 14. marca.

V gostilni Ivana Rau v Lačavasi, so priznavali veselo Silvestrovo ob godbi in plesu. Z med plesom je prišlo med fantoma Majcen in Trstenjakom do neozglasja, pri katerem je Trstenjak zagrozil, češ, da ima v žepu nož. Po posredovanju Marije Vnuč, se je medigra končala brez na tainih posledic. Se-le, krog druge ure zjutraj, ko so se vračali domov, je Anton Eriavec iz Jastreba, pozval Ivana Trstenjaka, da mu s pomočjo Maicna vzame nož. Pri tem je med temi fanti prišlo do spora, pri katerem je Eriavec nasprotnika vrgel dvakrat ob tla. Poskušali so sicer tudi ostali člani družbe oba fanta pomiriti, toda Trstenjak je bil v naglici že izvršil svoje kajnovno delo. Svnil je Eriavca z močnim nožem proti vratu s tako silo, da mu je prerezal desno žilo odvodnico ter je ostrina noža sedla tri cm globoko v pljuča. Eriavec je se vkleknil: „Peter, prihi me je“, ter se je še zapodil z Mijenom za božim Trstenjakom, pa se je kmalu zgrudil in oblezel mrtev.

Ivan Trstenjak je prišel danes kot vojak, v vojaškem spremstvu pred no rotnike. Zagovarja se s silobrnem, češ, da je Eriavec v usodnem trenutku zgrabil za revolver, kar pa priča Marija Vnuč zanika. Porotniki so potrdili glavno vprašanje na uboi, vled česar je bi Trstenjak obsojen na dve leti težke j če.

Sloven. narodno gledališče.

Repertoire bodočih dni:

V torek 15: „Ksenija“ in „Stara pesem“ slovenski operni večer, izven ab.

V sredo 16: „Ksenija“, ab. B-26.

V četrtek 17: „Ksenija“ in „Stara pesem“ Ab. A-26.

Kultura in umetnost.

+ **Sport.** Prejeli smo 10. številko našega na bolj ga ilustrirane športne lističa, ki vsebuje naslednje: Prot. Jug: Dve temeljni n-paki slov. nogometnega športa. — I. G.: Pred otvoritvijo kolesarske sezone. — Glavna skupščina L. N. P. — Pripravljamo se na olimpijado l. 1924. — Razven tega krasita športno revijo, šest izborno uspeših slik. Kavarnani, restavracijam, biivnicam in športnikom jo priporočamo najtopleje. Cena posamezne številke 5 K. Naroča se v upravnistvu „Sporta“, Ljubljana Narodni dom.

Najnovejša poročila. Politični položaj.

Otvoritev in odgoditev konstituantne. — Sporazum z muslimani. — Ministrski svet.

TIP Beograd, 15. marca. Včeraj popoldan se je sestala ustavotvorna skupščina. Te prve seje novega zasedanja so se vdeležile vse stranke razen Radičevcev. Sejo je otvoril predsednik dr. Ivan Ribar. Po prečitaniu in odobrenju zapisnika zadnje seje je prešla skupščina k interpelacijam in k raznim drugim poročilom. Ustavni odbor je prosil za podaljšanje roka do 5. aprila, čemur se je ugodilo ter se radi tega tudi konstituantna odgodi do tega dne. Medtem časom so se vršila razna posvetovanja in pogajanja med poedinimi politiki, poslanci, strankami, klubi ter prišlo do popolnega sporazuma. Vlada je pristala na muslimansko zahtevo po odškodnini za kmetška selišča.

V ta namen se je določilo eno milijardo kron. Nasprotno pa so muslimani opustili zahtevo po ukinjenju 6. in 7. člena naredbe o agrarni reformi, ki govori v beglukih. O sporazumu se sestavi zapisnik, nakar bodo stopili muslimani v vlado in sicer dobe ministrstvo za vere ter za šume in rude. Med zastopnikoma demokratov Demetrovičem ter zemljoradnikov Avramovičem je bil tudi dosežen sporazum gleda tretjega oddelka ustave.

Verifikacijski odsek.

LDU Beograd, 14. marca. Danes popoldne je imel verifikacijski odbor sejo, na kateri je sklenil predlagati ustavotvorni skupščini, naj se uporablja naredba člena 15 volilnega zakona za vse one, ki so bili kot državni uradniki izvoljeni za narodne poslance, tako da morajo položiti ali mandat ali pa službo. Izjemo tvorijo samo ministri in profesorji prvih fakultet. Odbor je nato vzel na znanje poročilo o smrti poslanca Milana Savčica iz Beograda in Sretana Kojića iz kragujevašk. okraja ter Ali bega Biševiča, ki je zastopal banjaluški okraj. Mesto pok. Savčica je pozvan kot prvi za njim g. Zivota Lazarevič, krojač v Beogradu; za kragujevaški okraj bo povzval predsednik občine v Zirovnici, g. Milodrag Milutinović, za banjaluški okraj pa dr. Hamdija Karamahmedović, zdravnik v Sarajevu. Razen tega sta bili sorejati demisiji dr. Vesniča in poslanca Stuparoviča. Namesto dr. Vesniča pride v ustavotvorno skupščino prota Mitija Popović iz Tuzle, namesto Stuparoviča pa Milan Nedić, urednik „Radniškega lista“ v Novem Sadu.

Ustavni odbor.

LDU Beograd, 14. marca. 31. sejo ustavnega odbora je otvoril ob 10.10 uri predsednik dr. Ninčić. Sprejel se je predlog, da se zahteva od konstituantne, naj se podaljša rok ustavnemu odboru do 5. aprila, da bo mogel dokončati svoje delo. Razpravlja se o oddekih 3. in 6. se ni nalaževalo, ker ozi odbor se ni dosegel sporazuma glede teh dveh oddelkov. Prihodnja seja ustavnega odbora bo jutri, v torek ob 10. uri dopoldne.

Boji v Rusiji.

DKU Helingfors, 14. marca. (Havas.) V noči od 12. na 13. marca so otvorile boljševiške baterije, postavljene na obali, ogenj na Kronstadt, ki je kanonado vračal. Boljševiki nadaljujejo svojo koncentracijo čet na jugu in jugozapadu Petrograda. Glavno mesto je obkoljeno od dvojnega koridora čet. Protiboljševiški oddelki kapetana Orlova, ki operirajo v krimskem gorovju, so podvzeli 5. marca splošen napad na Jalta, pri čemer je bilo postrejenih veliko število boljševikov.

DKU Stokholm, 14. marca. (Wolfs.) „Aftonbladet“ javlja iz Rige: V odseku Wolenska—Witebsk—Mohilew prodirajo močne ustaške čete, broječe najmanj 18 do 20 divizij, ki posedujejo težko in lahko topništvo ter dobro izvežbane letalce.

DKU Varšava, 14. marca. (Brezžično.) V Odesi so se zatrla protestna zborovanja proti sovjetski vladi s orožjem, pri čemer je bilo mnogo oseb ubitih.

Zavezniki in Nemčija.

TIP Dunaj, 15. marca. Po poročilih iz Pariza bodo zasedle zavezniške čete tudi Berlin.

Gospodarstvo, trgovina.

Borza 14. marca.

Zagreb: Berlin 232—233'00, Italija 539—540, London 565—572, New-York 142—145, Pariz 1045—1048, Praga 191—192'00, Švic 2125—2500, Dunaj 20'50—21'05. Valute. Dolari 141—141'75, avs. krone 21.50—22'50, carski rublji 60—65, francoski franki 0—1060, napolondori 490—496, nemške marke 224—227, romunski lei 195—196, italijanske lire 532—535, čehoslovaške krone 177—185.

Dunaj: dinarji 1850—1870, dolarji 676—680, franc. franki 4870—4910, švic. franki 11.425—11.475, lire 2500—2520, češke krone 907—913, madžarske krone 167—163, nemške marke 1090'50—1096'50, poljske marke 87—89, funti 2665—2675.

Curich: Berlin 9.47, New-York 591'50, London 23'08, Pariz 41'70, Milan 21'77, Praga 7.82, Budimpešta 1.47, Zagreb 4.00, Varšava 0.68, Dunaj 1.77 avstrijske krone —.85.

Mariborsko seimsko poročilo. Na svinjski selem dne 11. marca se je pripeljalo 154 prašičev in 4 koze. Cene so bile za kg žive teže plemenitih svinj od K 28'—do K 30'—. Polpitane svinje za klanje so mesarji plačevali po K 31'—za kg mrtve teže. Mladi prasci 8 do 10 tednov stari so se plačevali od K 320'—do K 400'—, jesenski prasci pa od K 500'—do K 800'—za komad. Cene za koze so bile od K 200'—do K 400'—za kom.

Brzjavni promet s Reko. Kakor se poroča, je odprt s Reko brzjavni promet, vendar ne neposredno, temveč preko Italije.

Industrija soli v Jugoslaviji. Pri nas se pridela po različnih statistikah letno prillčno 4000 vagonov soli. Sedanja cena je krog 10 dinarjev za 1000 kg; ker znaša naša skuona potreba letno 10.000 vagonov, se mora uvažati toraj še 6000 vozov, pri čem prideta v poštev ponajveč Nemčija in Romunija.

Uverjenje za izvoz živil v pošt-nih paketih. Generalni inspektorat ministrstva financ je z odlokom I. Br. 25.355 odredil, da je treba za pošne pakete, v katerih se pošiljajo manjše količine živil brez osiguranja valute, da se pristojni carinarnici, kjer se vrši, izvozna ekspedicija, predloži posebno potrdilo generalnega inspektorata.

Izplačila zavarovalnic s strani avstrijskih zavarovalnic pod sekvestrom. V vprašanju izplačila polic s strani avstrijskih sekvestriranih zavarovalnih družb je izdal gospod minister pravde sledečo rešitev: »Sekvestrirane zavarovalne družbe avstrijskega značaja izplačujejo zapadle zavarovalnine našim nesumljivo domačim podjetjem in našim podnikom, ki nimajo opcijske pravice. Oddelki dotičnih pokrajinskih vlad bodo izdali izplačilne naloge v vsakem konkretnem slučaju, ako se prehodno predlože nedvomni dokazi, da je podjetje domače in da so zavarovanci naši državljani (domovinica in potrdilo, da n'ima opcijske pravice). Ti dokazi in odobrenja se predlagajo ministrstvu pravde v vednost s spisi dotične zavarovalne družbe. Zavarovalne družbe morajo izplačevati v valuti glasom zavarovalne pogodbe, kakor hitro dobijo odobrenje od oddelka pokrajinske vlade. Podanikom neprijateljskih držav se ne bodo izplačevale zapadle zavarovalnine in glede podanikov prijateljskih in zaveznih držav je predložiti vsak slučaj v odobritev.«

Udruženje jugoslovanskih oglas-nih zavoda. U Zagrebu se je osnovalo udruženje reklamnih poduzeća cijele Jugoslavije sa zadaćom uzdržanja solidnog poslovanja na ovome polju te se listovi kao i oglasivači u svim nejasnim slučajevima ili sporovima mogu potpunim poverjenjem na to udruženje obratiti. — Uprava udruženja nalazi se u Ilici broj 60. I. kat desno, tajništvo u Jurjevskoj ulici broj 31.

Glavni urednik: Radivoj Rehar.
Odgovorni urednik: Fran Voglar.

Mala oznanila.

Cevljarski pomočnik se sprejme. H. Fideršek, Słomškov trg 14. 354

Dva dobra urarska pomoč-nika z dobro plačo se ta-kaj sprejmeta. Ponudbe na naslov Rudolf Bizjak, urar in draguljar, Maribor, Kre-kova ulica 8. 339 3—2

Učenec za urarsko stroko se takoj sprejme. Ponudbe na naslov Rudolf Bizjak, urar in draguljar, Maribor, Kre-kova ulica 8. 340 3—2

Mikroskop, čisto nov, za zdravnike in naravoslovce, se po ceni prodaja. Naslov se izve v upravnistvu. 359

Spalne sobe se pod lasno ceno prodajo. Krčevina 140 pri Mariboru. 352 5—1

Železen štedilnik, 140 cm dolg, 70 cm širok, se prodaja. Vrtna ulica 17. 358 6—1

Gumbe, moderne, iz blaga različnih vrst in velikosti izdeluje F. Plankl, Tattenbach-ova ulica 16, III. nđstr. 351

Iščem magazin ali klet, sposobno za en vagon vina, na prometnem kraju. Po-nudbe na upravo. 356

Namnanja se vsem Jože-lom in Jožetom, da bode v soboto zvečer velika za-bava v »Narodnem domu«. Nihče ne sme manjkati. 347. **Jože in Jožeta.**

Meblovana soba za dva solidna gospoda se išče. Ponudbe na upravo.

Lahko motorno kolo (Mo-tor-Reve), 2 cilindra, dobro ohranjeno, se prodaja. Drav-ska ulica 11, gostilna.

Veliki štedilnik za vz-dati se prodaja. Vprašati v upravi lista.

Biljard prodaja Slovenska čit-alnica v Mariboru, Narodni dom.

Proda se ceno:

Hiša z vsemi potrebnimi pro-stori, s posebnim hlevom za živino in svinjakom. Na vrtu se nahaja preko 60 sadnih dreves. Posedstvo je v Gra-dišču, eno uro oddaljeno od Velike Nedelje. Ponudbe oseb-no ali pismeno na **Anžona Ožega**, Jezdarska ulica šte-vilka 8 (konjeniška vojašnica), Maribor. 357 5-1

Zamenjava sta-novanja!

Zamenjam svoje lepo tri-sobno stanovanje v mestnem parku, z električno lučjo, za štirisobno ali vsaj trisobno večje stanovanje z isto raz-svetlitavo. Poizve se dopoldne v Ciril-Metodovi ulici (Park-strasse) št. 22, I. nadstropje, desno. 354 2—1

Brivnica Frana Novaka na Aleksandrovi cesti št. 22 se priporoča. 22

JUGOSLOVENSKA MATICA

priporoča

krojača Konrada Mihelič

rodod iz Sv. Barbare pri Mariboru. Bil je najboljši krojač v Pulju, postal nedavno žrtve italijanske druhali, ki mu je po-žgala hišo z vso opravo in živji sedaj kot begunec v Mari-boru, **Gospodna ulica 32** (Švabova hiša). Prosi pomoči s krojaškim delom. Izvršuje vsa dela točno, solidno in po naj-nižjih cenah. 353 2—1

Dražba lova.

Lovska pravica krajevne občine »Žice« se da polom javne dražbe do 30. junija 1923 v zakup.

Ta dražba se vrši na uradni dan pri Sv. Le-nartu v četrtek, dne 14. aprila 1921 predpoldne.

Okrajno glavarstvo Maribor, dne 7. marca 1921

MARIBORSKA TISKARNA D.O.O.

Centrala: Jurčičeva ul. 4. Podružnica: Strossmayerjeva ul. 5.

Izvršuje vsa v tiskarsko, litografsko in kamnotiskarsko stroko spadajoča dela, kakor: knjige, brošure, cenike, računske zaključke, letake, lepake, vabila, račune, razpredelnice, pisma in pisemske zavitke, osmrtnice, posetke, račune ter vse tiskovine za občinske in druge urade. Naročila se točno izvrše ter se zaračunajo najceneje.

Centrala:
Telefon
št. 24.

Podružnica:
Telefon
št. 3/VI.

Tiskarna je opremljena z najmodernejšimi
in najnovejšimi stroji in črkami.